

sagde, sine dybere liggende Aarsager. Naar det mindre og det lille Landbrugs Mænd her i Danmark have faaet den ledende Stilling, de have faaet — og som efter min Mening er fuldt fortjent —, saa have de faaet den i nøje Pagt med Husmænd og Arbejdere paa Landet, og den Dag, de paa dette store, afgørende Punkt brøde denne Pagt, da vilde deres politiske Førerskab være forspildt. Det vide de Mænd, der se dybere i Tingene, meget vel, og denne Anskuelse har bredt sig ude i de videste Kredse og blandt det mindre Landbrugs Mænd.

Hvad Folketinget angaar, er Stillingen jo her saa ganske klar og given. Vi ere udgaaede fra den almindelige Valgret, og de Ord gælde endnu til fulde, som Gleerup udtalte i den grundlovgivende Rigsforsamling, at en Forsamling, der er udgaaet fra den almindelige Valgret, kan ikke fornægte sit Ophav og sin Oprindelse; det er utænkeligt og vil altid være utænkeligt. Derfor vil der ikke fra dette Tings Side være nogen Tilbøjelighed til at mistro den almindelige Valgret eller søge kunstige Kauteler. Men det vide vi ogsaa vel, at hvilke Kauteler der saa end søges, vilde i det lange Løb ikke have nogen væsentlig Betydning. Det eneste virkelige Værn, den eneste virkelige Beskyttelse mod de Misgreb, som selvfølgelig den almindelige Valgret ligesom alt menneskeligt kan gøre sig skyldig i, ligger i Brugen deraf, ligger deri, at de, som udøve den almindelige Valgret, dels i første Linie som Vælgere og dels i anden som den almindelige Valgrets Repræsentanter, gennem Udøvelsen af deres Ret modnes til en bedre og forstandigere Brug af den, end de selvfølgelig kunne gøre første Gang. I denne Brug, i denne opdragende og modnende Indflydelse, som selve Udøvelsen af den almindelige Valgret giver Befolkningen, have vi det eneste varige og virkelige Værn mod formodede Udskejelser af den almindelige Valgret. Det er denne Erkendelse, som altid har gennemtrængt dette Ting, naar den Art Spørgsmaal have været behandlede, og som altid vil blive ved at gennemtrænge det, idet den hænger nøje og afgørende sammen med dette Tings Ophav gennem den almindelige Valgret.

Mads Larsen: Der er sikkert ikke her i Folketinget delte Meninger om, at dette Forslag, som her er sat til Behandling, og dets Skæbne imødeses ude i Befolkningens store Flertal med en overordentlig stor

Forventning og Interesse. Alle i Landet ere sikkert ogsaa snart naaede til den Erkendelse, at det langt overvejende Flertal af det danske Folk med større og større Styrke kræver denne Reform gennemført. Da det er første Gang, dette Spørgsmaal er til Forhandling, medens jeg har haft den Ære at sidde paa Rigsdagen, vilde jeg gerne have Lov til ganske kort at udtale mig om dette Spørgsmaal. Og naar det er mig en overordentlig stor Glæde og Tilfredsstillelse at faa Lejlighed til dette, er det først og fremmest af den Grund, at naar dette Lovforslag gennemføres og op højes til Lov, vil man slette det Skel, som efter min Mening har bestaaet alt for længe til Skade og Fortrød for Udviklingen i vor kommunale Styrelse Landet over, og dernæst fordi vi derved skride til at give vore Medarbejdere Landet over, dem, om hvem man kan sige, at de staa i Afhængighedsforhold, dem, som arbejde for andre, — give dem, naar de ellers ere Skatteydere og opfyldte Betingelserne, samme Ret som andre Borgere i Samfundet. For mig staaer det saaledes, at dette er et Retfærdighedskrav, som maa føres igennem, samtidig med, at dette Forslag gennemføres.

Jeg glæder mig dernæst ogsaa over dette Forslag, fordi det viser, at vi endelig ere naaede frem til Erkendelse af, at det er en Uret, som øves, og som er øvet gennem mange Aar, den nemlig, at man har holdt Kvinderne udenfor Deltagelse i det kommunale Liv og forhindret dem i ved deres Evner at bidrage til den rigest mulige Udvikling i vor kommunale Styrelse. Gennemføre vi Reformen i den Skikkelse, hvori den her foreligger, værne vi jo gennem Forholdstalsvalgmaaden ogsaa om Mindretallets Ret og deres Repræsentation, saa at det til enhver Tid vil være muligt for de forskellige Anskuelser indenfor Kommunerne at blive repræsenterede i Kommunalbestyrelsen. Jeg mener derfor, at dette Forslag er et saa godt og et saa demokratisk Forslag, at det er en Ære for en demokratisk Regering og en demokratisk Folkerepræsentation at sætte alle sine Evner og Kræfter ind paa at gennemføre dette Forslag og at gennemføre det netop nu. Det er derfor mit Haab, at den højtærede Indenrigsminister ligesom den Regering, han er Medlem af, vil sætte al sin Energi og alle sine Kræfter ind paa, at dette Forslag hurtigst muligt kan blive ophøjet til Lov. For selve Reformens Skyld er det mit Haab, for at vi kunne naa frem til de gavnlige Virkninger, som jeg for mit Vedkommende ikke tvivler